

Železarji so spet zmagali

Nova platinjska peč že obratuje

V valjarnah na Javoriku so pretekli petek slavili nove, pomembno znago. Dogradili so namreč novo pomično peč za ogrevanje platin.

Skoraj nisem verjel, da je to pa triogrodje in prve platine res. Vse je šlo brez hrupa. Ko so smuknile skozi težke valje, pa sem se le prerinil čez jarke Zmag je bila ocitna.

Zadovoljno so si graditelji sedali v roke, se pomenkovali in govorili o uspehu. Namesto do sedanjih 18–20 tisoč ton bodo proizvajali, ko bo valjarna tanke pločevine popolnoma dograjena in mehanizirana, 40.000 ton pločevine letno. Delo pa bo lažje. Ne bo več številnih opekin in fizičnih naporov. Namesto s kleščami bodo od sedaj naprej rokovali z vzvodi in gumbi.

Zato proizvajajo in gradijo obenem. Kaj čudni občutki so me obšli, ko sem hodil med tistimi, rekel bi ruševinami. No in prav tu v vrvežu je bilo danes zmagoslavno razpoloženje. Sicer ni bilo zastav, gesel in vencev, le majhna smrekna z rdečimi in modrimi trakovi je bila pritrjenja na novo peč. To pomeni da so dokončali prvi del modernizacije in mehanizacije valjarne tanke pločevine.

Okoli peči in novih naprav za valjanje so monterji še vedno brskali, varili, rezali in vrtali; zbirali so se mojstri, delavci in strokovnjaki jeseniške železarne ter radovedno opazovali. Vse misli so bile uperjene le v to, kako bodo naprave in peč prestale svojo prvo preizkušnjo. Vse dopoldne je bilo to mesto prizorišče poizkusov, ugotavljanj. Napisled je električni tok pognal motor, le-ta predvsem o letošnjem družbenem teradovanju opazovali.

Ker se po Kranju in verjetno tudi drugod po Gorenjskem širijo govorice, da se bo podražilo milo in prav tako tudi mast, je sklenilo naše uredništvo povprašati odgovorne gospodarske činitelje v nekaterih podjetjih in ustanovah, kaj je na stvari. Dobili smo naslednje odgovore:

Stanko Toplak, direktor Tovarne mila v Kranju nam je povedal, da se cene navadnega »Oven« mila v nobenem primeru ne bodo zvišale in ga bo tovarna še nadalje prodajala po 147 dinarjev za kilogram. Edino

ceja boljšega terpentinovega mila bo prilagojena tovrstemu milu drugih tovarn, vendar bo to milo še vedno za 10 din enejše od mila »Zlatorog«. Kljub težavam pri uvozu surovin se torej navadno »Oven« milo, katerega uporablja večina naših državljanov, ne bo podražilo.

Ivo Škofic, tajnik Trgovinske zbornice za okraj Kranj: V zvezi z govoricami, da se bo mest podražila in da bo zmanjšalo olja, lahko trdim, da so te govorice neutemeljene. Naša država je napravila vse potrebne ukrepe za uvoz zadostnih količin masti tako, da bodo cene masti ostale neizprenjene. Seveda so pri prevozu iz prekomorskih držav dolocene težave, vendar ne take, da bi zaradi njih zmanjkalo masti. Podražila se bo predvidoma edino slanina. Ta podražitev pa je v zvezi s skokom od-

kupnih cen prašičev v Vojvodini, kar pa je ekonomsko razumljivo, ker je zimski zakol že za nami.

Poglejmo še, kakšne so cene navadnemu »Oven« milu v maloprodaji: trgovina »Kolonia« v Kranju prodaja milo po 160 dinarjev za kg, trgovina »Izbira« v Kranju in trgovina na Zlatem polju pa ga prodajata po 170 dinarjev, torej s 23 din dobika! Pri navadnem milu ne bi smeli iskati zaslužka, ker je za potrošnika ravnotako neoboden proizvod kot mast ali olje; saj se da ta »izguba« kako drugače nadoknadi.

Trgovina nikakor ne bi smela izkorisiti raznih govorov za povišanje cen, še manj pa bi jim smela nasesti. V interesu nas vseh je, da omogočimo, da bo v družbenem planom predvideno povišanje zaslужkov v letošnjem letu tudi dejansko pomenilo dvig življenske ravni. Pri tem bi morali odigrati pomembno vlogo tako proizvajalc kot posredovalci — trgovine. Ne dopustimo, da bi kdorkoli na račun potrošnikov ribaril v kalnem!

DA, NIKJER DRUGJE kot v Jaršah, majhni vasici pri Domžalah. Ce se peljete z vlakom proti Kamniku, boste brez dvoja pravčasno izstopili, četudi ne veste, katera postaja so Jarše, ker boste že iz vlaka opazili sijo za tarifni pravilnik, ki zaseda enkrat na mesec in sproti odpravlja posamezne nepravilnosti, ki nastajajo. Žal pa je treba ugotoviti, da se delovni kolektivi na splošno ne zanima preveč za novi plačni sistem; ravno nasprotno kot kolektivi nekaterih drugih podjetij na Gorenjskem, kjer mislimo, da se bodo po novem prav vsem plače neprimerno povečale. Sindikalna podružnica tovarne v Jaršah bo morala postati pač aktivnejša.

NI MENDA PODJETJA, ki ne bi imel načrtov za prihodnost, tako tudi Jaršani niso brez njih. Radi bi prišli do nove tkalnice, ker so v sedanjem sartitno-tehnične naprave zelo pomanjkljive. V novi tkalnici bi moralo delo še nadaljnjih 500 delavcev in delavk, kar bi za te kraje veliko pomenilo. Le vprašanje je, če bodo lahko sprito letosnjega gospodarskega položaja dobili ustrezni kredit.

ZDELO SE MI JE, da ne bi nisem mogel kaj natančnejšega izvedeti. Po akordnem sistemu delajo v tovarni že sedaj in pri tem bo, pravijo, tudi ostalo. Le tehnično osebje, ki še ni nagrajeno po učinku, bodo morali odslej vsekakor imajo v podjetju stalno komi-

opremili so ga z dvižnimi mizami in s transportnimi valjčnimi, med katerimi je najvažnejša mehanizacija dvojilca. To je naprava ki mehanično prepogne in stisne pločevino v dva lista. To delo je bilo do slej najtežje v valjarni in ovpravljali so ga ročno. Valjavec je s kleščami položil na tla še razbeljeno pločevino, jo pragnil in stopil nanjo, da je stisnil v dva lista. Skoraj verjetno, kaj?

Z gradnjo nadaljujejo in izvodnja zaradi tega ne bo trpela; sedaj so na pol poti in ob koncu leta bodo slavili do končno zmago. Počasi se novim obratom umikajo starci in tudi 45 m visok zidan dimnik je moral odstopiti svoje mesto novim napravam. Mogočne, ki je kraljevan na tem mestu 53 let, so dali odločbo za upokojitev. Monterji so že postavili poleg njega montažno iglo s pomočjo katere so ga začeli poleg, da bodo lahko zvaljali dirati od vrha navzdol.

J. Podobnik

Vode so last skupnosti

Predstavniki ribištva, turizma in vodnega gospodarsiva so razpravljali o Kamniški Bistriči

Dolgo vrsto let se že pritožujejo ribiči in turisti, da industrijska podjetja kalijo naše ljubitelji narave in športa radi vode. Umazana voda, ki se v času obravovanja tovarn pretvara po strugi Kamniške Bistrike skozi mesto, neprijetno vpliva tako na domačina kot na turista. Kot mleko bela voda z raztopino kaolina, je pregnala domala vse živiljenje iz Kamniške Bistrike od Stahovice mimo Kamnika proti jugu. Mnogi umetni pretoki — mlinske, odvajajo vodo za industrijske potrebe tudi v času minimalnih voda tako, da je poleti struga Kamniške Bistrike skoraj suha. Na številnih in obsežnih prodiskih ali pa ob bregovih Bistrike se takrat bleščijo preluknjane školjke, ki jih odmetava tovarna gumbov, lahko opazite naplavljene ostanke defektne posode, ki jo odmetava keramična industrija, kamenne pa je kot vzdano v usedline kaolina. Levo od poti park, de-

v zadnjem času obeta napredek tudi kamniška ribiška družina, ki bo s pomočjo ljubljanskega društva in agronomskih fakultete pričela z gradnjo ribogojnice na Bistriči. Sredstva bo prispevala industrija, ki voda kali.

Na posvetovanju pa žal nismo opazili predstavnikov prizadetih industrijskih podjetij.

A. L.

NA ROB

PRIMER, KAKO NE SMEV OBRAVNAVATI GOSPODARSKIH PROBLEMOV

Menda se še ne zavedamo v zadostni meri, kako težki so delovni pogoji v naših usnjarskih podjetjih, ker bi sicer v navedenem primeru tovarne usnja »Standard« v Kranju, ukrepal vsekakor bolj življensko.

Zakaj pravzaprav gre?

Lansko leto je delovni kolektiv skoraj vse leto moledoval, naj bi se vendar nekako uredilo vprašanje delovnih oblek, ki so delavec pri take vrste delu neobhodno potrebne. Če bi namreč hotelo podjetje nuditi to ugodnost svojim delavecem, bi nabava oblek obremenila

približno 50 milijonov, ki jih sedaj nimajo niti za moderniziranje obrata, saj bi materiali morali izvajati iz tesne doline drugam. Klor in kislino pa spuščata v vodo tudi Tovarna gumbov in »Svilanit«, ki nista dolje še ničesar ukrenili za izboljšanje položaja.

Industrija je doslej povzročila ribištvu veliko škodo ne samo s tem, da je omrtila doljšen tok vode, temveč je tudi

preprečevala obnovu voda, v

ktorih je pred vojno kar mr.

golemo postri in lipanov. Samo

v zadnjih dveh letih je ribiško

društvo vložilo v Bistrico in

do načrte za kmetijsko postajo, Nevljico skoraj 30.000 mladic

sejmišče in razne druge objekte, katerih izgradnjo pa bodo

moralni verjetno odložiti do prihodnjega leta.

J. P.

Ob prizadevanjih, da se zmanjša uničujoče dejstvo industrijskih odpadnih voda, nam

zadovoljili vodnjenci.

Toda oblek kljub temu ni bil.

Zato in pa še zaradi nepravičnega nagrajevanja v odnosu

do ostalih industrijskih panog,

je zapustilo v preteklem letu

tovarno 60 odstotkov delovnega

kolektiva, kar je brez dvoj

menzo velik odstotek in po

nemehno in zelo veliko težavo za nemoteno proizvodnjo podjetja. V tovarno »Standard« pridejo večinoma le taki novinci - delavci, ki pod silo razmer primejo za to delo, medtem ko iščejo drugod boljše in predvsem čisteje delovne pogoje.

Zato bo treba v letošnjem letu problem fluktacije delovne sile brezpogojno reševati skozi tarifni pravilnik.

Letos se obeta sicer boljši pogoji tudi za usnjarsko industrijo, vendar nam konkretni

janškoletni primer tovar »Standard« kaže, kako togi so v nekaterih primerih naši predpisi

in kakšno gospodarsko škodo lahko povzročijo.

A.

Pretekli teden v Kamniku

Kronika zgod in nezgod prejšnjega teden v Kamniku je zelo bogata. Omenjam jih samo nekaj. Za podatke smo se obrnili na postajo LM, ki nam je dala nekaj skopih izjav.

PREPREČENA KRAJA

31. januarja okoli 8. ure zvezcer so neznanci odnesli okoli 300 kg gradbenega železa iz skladisa gradbenega podjetja »Projekt« pri tovarni »Titan« v Kamniku. Znolili so ga na glavno cesto na Bakovniku, kjer bi ga moral pobrati domenjeni avto. Organom LM se je posrečilo s pomočjo psa prepričati kraja, vendar so storilci pobegnili. Zasedovanje je bilo v teku.

VLOM V IZLOŽBO

4. februarja okoli ene ponoči je bil izvršen vлом v izložbeno okno poslovničnice »Tekstilka« trgovskega podjetja »Zvezda« v Kamniku. Ukraden je bilo vec tekstilnega blaga v vrednosti 35 do 40.000 din. Storilcem so že na sledi.

O KRUTI MATERI

O govoricah, ki se vztrajno širijo in razburajo Kamničane, da je baje neka mati vrgla bogata. Omenjam jih samo nekaj. Za podatke smo se obrnili na postajo LM, ki nam je dala nekaj skopih izjav.

SPOŠČENA INICIATIVA

Uredba, ki oprošča nove sadovnjake placila davka za dobro osmih let, je vzbudila med gorenjskimi kmetovalci izredno zanimanje. Zadružniki v kranjskem okraju so že prijavili nad 40 na novih nasadov. Veliko zanimanje za nove sadovnjake je tudi v radovljškem okraju, vendar nastaja problem pomanjkanja dobrih

vrst sadik. Zato je OZZ v Kranju stopila v stik s kmetijskim posestvom v Podbrezjah in sklenila z njim pogodbo, da posestvo spremeni nekaj svojih najlepših površin v drevesnico,

ki bo letno dajala do 15.000 dobrih vrst sadik. Manjšo drevesnico bodo pripravili tudi v radovljškem okraju.

OBVESTILO

Obveščamo vse lastnike oziroma rejec perutnine, da je cepljenje kokoši proti kokošji kugli in to po naslednjem redu:

15. II. 1955	ob 7.00 uri
	ob 9.00 uri
	ob 10.00 uri
	ob 14.00 uri
	ob 15.30 uri
	ob 18.00 uri
	ob 20.00 uri
	ob 9.00 uri
	ob 10.30 uri
	ob 14.00 uri
	ob 17.00 uri
	ob 18.00 uri
	ob 19.00 uri

Kokoši prinesite na najbližje zgoraj navedeno zbirno mesto. Cepljenje ni potrebno za kokoši, ki so bile cepljene v zadnjih treh mesecih.

LOMO Kranj

GLAS GORENJSKE

Če hočeš platneno blago, ga dobiš v ...

sem občutek, kot da sem vstopil v neko bolnišnico, tako čisto in svetlo je namreč v tej dvoranji, kjer bo »suha« prednica. To dvorano in vse stopnice so že pobarvali z zelo svetlo zeleno oljnatno barvo, ki očem zelo dobro dé, razen tega pa bodo prostori veliko bolj higienični kot doslej, ker bodo stene lahko pomili z mokro junjo. Ce se bo barvanje obneslo, bodo sčasoma pobarvali vse tovarniške prostore.

Toda žal ni tako v »mokri« predilnicu. Tam so delovni pojedilnici. Tam so delovni pojedilnici. Radi bi prišli do nove tkalnice, ker so v sedanjem sartitno-tehnične naprave zelo pomanjkljive. V novi tkalnici bi moralo delo še nadaljnjih 500 delavcev in delavk, kar bi za tukratne kratek

Od petka do petka

Nov plačni sistem

Novi plačni sistem, ki ga je sprejel Zvezni izvršni svet že lani konec decembra, a bo začel veljati v drugem četrletju letosnjega leta, je predmet vse živahnejših razprav po naših delovnih kolektivih in v časopisu. Sprejem, ki jih prinaša ta novi način nagrajevanja v gospodarstvu, bodo nedvomno pripomogle k povečanju proizvodnje, zato je prav, da si bežno ogledamo to uredbo in poskušamo ugotoviti, kaj je tisto novo kar ta uredba prinaša.

Doslej je tarifni pravilnik urejal odnose samo v podjetju in določal samo urno (ali pa mesečno) plačo delavcem in uslužencem na posameznih delovnih mestih. To je slabo vplivalo na delovno storilnost, kajti nikjer ni bilo zapisano, koliko mora delavec v določenem času narediti. Zato se je dogajalo, da se je dostikrat delavec prišel v tovarno spočit in je začel svoj »šiht« šele v prostem času. Z novim plačnim sistemom pa bodo te nepravilnosti odstranjene, kajti poleg urne (ali mesečne) plače je tarifni pravilnik predvideval tudi učinek, ki ga je dolžan doseči posamezni delavec na določenem delovnem mestu. Na ta način ne bo več mogoče prebiti nekaj uric v brezidelju, ne da bi se to poznalo na plači. Novi tarifni pravilniki nas bodo torej približali geslu »vsakemu po njegovem delu«. Pri novih tarifnih pravilnikih pa nove tudi to, da bodo urejali odnose med delovnim kolektivom in komunalnimi skupnostmi, kajti tarifne pravilnike bodo spejamal predstavniki kolektiva, sindikata in ljudskega odbora. To pa bo omogočilo, da se bodo kolikor se le da vskladili interes družbenih skupnosti z interesi posameznikov — proizvajalcov.

Zato je zelo važno, kako se bodo določale norme. To je osnovni pogoj za uspeh tega novega načina nagrajevanja. Nikakor se ne sme dopustiti, da bi bile norme predmet špekulacije, kajti že se pojavljajo glasovi: »de-

Za realne norme

laj malo, da boš imel nižjo normo!« Tudi pretirano visoke norme seveda lahko škodijo. Tisti pa, ki gledajo samo, kako bi znižali norme, da bi jih potem z malo truda lahko dosegli in presegli, pa verjetno ne vedo, da prav te njihove špekulacije zavirajo hitrejši dvig življenjskega standarda. Zato zastonj jadikujejo in se pridušajo, da premalo zaslужijo za življeno. Ko pa bodo spoznali, da je odvisno od njih, koliko zaslужijo in koliko si za ta zaslukel lahko kupijo, bodo verjetno krepke prijeti za delo in naredili več proizvodov, ki bodo prav zato cenejši. Delavec bo za svoj zaslukel kupil lahko več kot kupi danes, povečala se bo realna plača, kot pravimo temu in to pomeni, da se bo dvignil življenjski standard. Na to pot stopamo z novo uredbo o plačah v gospodarstvu, ne glede na želje posameznikov.

V soboto 5. februarja je Zvezni izvršni svet sprejel nekaj pomembnih odlokov in uredb. Med njimi naj omenimo posebno tiste, ki se nanašajo na pospeševanje kmetijstva. O kmetijstvu so na seji precej razpravljali, da je res zapisano, da se je v menziblažu poučen in navedel več laži in da je treba dati javnosti 50 din, sir pa po 500 din.

Torej za njih je važno kaj je zapisano, ne kaj se je resnično zgodilo — mi je prhnilo skozni možgane! Odločno sem dejal: »Ce imam vendar priče, potem se ne lažem!« Tovariš K. je skomignil z rameni in sprejel precej sklepov, ki bodo pospešili kmetijsko proizvodnjo. Med drugim so razpravljali o regresu za umerena gnojila, sredstva za zaščito rastlin in nekatere potrebščine kmetijstva. Po tem odloku lahko daje narodna banka iz sredstev splošnega investicijskega sklada kmetom in kmetijskim organizacijam investicijska posojila za zgraditev silosov in gnojišč. Tisti, ki želi posojilo najeti pa mora imeti 20 odstotkov lastnih sredstev. Od ostalih večnejših sklepov, ki jih je sprejel Zvezni izvršni svet, naj omenimo še zakon o davku na dediščine in volila. Po tem zakonu se bo določala višina davka z ozirom na vrednost dediščine in na stopnjo sorodstva. Tako bo na primer treba plačati za dediščino v višini 600.000 dinarjev 5 odstotkov davka, če bodo to prevzeli neposredni dediči, cizroma 8 odstotkov davka, če bo šlo za dediče, ki so v sorodstvu s tistim, ki jim premoženje zapušča šele v drugem kolenu. Najvišja davčna stopnja za dediščine in volila znaša od 21,5 do 30 odstotkov.

DRUŽINSKI POMENKI

Za pridne roke

Da bomo ustregli pridnim mamicam, tokrat zopet priobčujemo nekaj najosnovnejših dokolenk ter moških, ženskih in otroških nogavic.

OTROŠKE DOKOLENKI

Pri otroških dokolenkah določujemo sledeče osnovne mere: dolžina stopala l_1 , celotna dolžina s peto l_3 .

velikost stopala l_1
celotna dolžina
s peto l_3
starost številka
čevlja

1	13	21	1	19-20
2	14	23	do 2	21-22
3	15,5	25	do 3	23-24
4	16,5	27	do 4	25-26
5	18	29	do 5	27-28
6	19,5	31	do 6	29-30
7	21	33	do 7	31-32
8	22,5	35	do 9	33-34
9	24	38	do 11	35-36
10	25	40	do 13	37-38
11	26	42	do 15	39-40
12	27	44	do 17	41-42

GLAS GORENJSKE

Izdaja:
Casopisno, založniško in tiskarsko podjetje
»GORENJSKI TISK«
Kranj, Koroška cesta 6.

Direktor:
Sumi Nace.

Urejuje:
uredniški odbor.

Od g. urednik:
Slavko Beznik.

Tel. upravnosti: št. 475, uprave št. 190 / Tek. rač. pri NB Kranj - okolica št. 624-T-127 / Izhaja vsako soboto / Letna naročnina 400, polletna 200, četrletna 100 dinarjev.

Posemezna štev. stane 10 dinar.

ROKAVICE S PRSTI

Pri rokavicah s prsti pa so osnovne mere sledeče: celotna dolžina l_1 , širina roke b, zapestna dolžina l_2 , ročna dolžina l_3 in dolžina sredinca l_4 .

1. OTROŠKE ROKAVICE

3. MOŠKE ROKAVICE

Velikosti	9	10	11	12	13
Cel. dolž. l_1	27,5	28,5	29,5	30,5	31,5
Sir. roke b	9	9,5	9,5	10	10,5
Zapest. dolž. l_2	9	9	9	9	9
Roč. dolž. l_3	10	10,5	11	11,5	12
Dolž. sred. l_4	8,5	9	9,5	10	10,5

Kako preprečimo vlago

Posledice letošnje vlažne in deževne zime občutimo tudi vpet se skrivajo za tem kar je stanovanjih, v katerih se je prav zapisano! Pripravil pa sem jo tako naselila vlaga. To pa ni le do tega, da je zahtevala: samo škodljiv pojav za naše »Pripeljite tistega, ki sem mu zdravje, temveč kvarno vpliva način na volitveni računala kruh tako drag!«

To sem ravno čakal. Sicer sem vedel, da tu lahko padem v blamažo, obenem pa sem bil trdno prepričan, da bom dokazal resnico. Takoj sem stopil v tovarno k tovarišu J., »Ti si nam poslal podatke — ali boš lahko pričkal, da so resnični?«

»Seveda! mi je brez oklevanja dejal tovariš J. »in ne samo jaz, tudi drugi lahko.«

Odpeljal sem se nazaj v Kranj. Med potjo sem razmisljal: morda bo direktor K. sam razčistil s poslovodkinja — sam dal kakšno zadoščenje delavcem (kar bi bilo edino pravilno) — in bi mi pravzaprav ne pisali več o tej stvari, vsaj v takšni obliki ne, kot bomo to določili.

Pozneje sem uvidel, da sem zmanjšal upal.

Kolegi so me dvoumno pogledali, ko sem povedal, da zadeve še nisem dokončal. Morada so se celo bali, da sem se to pot pošteno zaletel.

Naslednjo soboto sem z jasnim načrtom odšel zopet v Kamnik k direktoru K.-ju. Todaj nisem ga našel.

»Danes ga ne bo, so mi odgovorili.«

»Čudno! sem si mislil. (Todaj še nisem vedel, da so to)

čudnih pojmov in upravičene-

ga razburjanja. Saj bi se tudi

vi jezili, če bi sedeli z vašim

tovarišem (sodelavcem iz podjetja) v restavraciji in bi vi

plačali za porcijsko 70 din, vas

tovariš pa 50 din.«

To dejstvo kaže, da je bilo

poslovanje že kar otročje!!!

Se enkrat so se oglastile delavke. »Zakaj moramo dati sedaj za kranjsko klobaso 90 din, ko je prej, ko je imel menzo še privatnik, stala le 80 din?«

Tovariš R. je nekam prijavil

po

realno cena.

Odgovoril bi mu le: če lahko

trgovine prodajajo kranjske

klobase po 68 din in jih delav-

ceva menza lahko nudila delav-

cem, če že ne ceneje pa vsaj za

enako ceno.

Se smo se menili — a dovolj!

Razšli smo se — v meni pa so

zvenele besede, ki jih je tov.

J. povedal uslužbenec Gostin-

škega podjetja: »Vsak dinar,

ki ga nepravičeno iztegne in

delavčevega žepa je zločin,

ki kaže, da človek, ki je

to storil nima same nečlove-

škega odnosa do soljudi, ampak

je tudi brez spoštovanja do

delavcev, ki po ves dan garajo

in ustvarajo to kar nam bo

naredilo naše življenje lepše.«

EPILOG

S to reportažo nisem hotel napraviti nobene senzacije — še manj koga žaliti, ali ga javno obtoževati. Hotel sem samo zaključiti razburjenje, ki ga je povzročil članek »Vinska revolucija« v Kamniku.

Obenem pa sem hotel prikazati, da je pri nas še marsikajno podjetje (posebno ge stinsko) odvisno od ljudi, ki imajo različne nazore in različna hotenja — pa tudi različno moralno! Naj vam navedem na primer.

Menzo T sta upravljala dva privatnika, potem pa je prevzelo Gostinsko podjetje »Planjava« (studij iz političnih razlogov), kot mi je pojasnil tovariš K. Danes se Gostinsko podjetje hvali, da je takoj po prevzemu znižalo ceno vinu in žganju.

Res! Toda obenem so se podzidle klobase in kruh.

Komu v korist naj bodo spremembe? Ze lokito let se boro proti alkoholizmu, posebno proti alkoholizmu v delavskih vrstah, ki znižuje naš storilnost, pa se zgodi, da »socialistično« podjetje zniža ceno, meni, ki je skoraj del obratne nekega podjetja ceno pijač obenem pa podraži hrano!!!

Res, to je veliko politično in »družbeno« koristno delo!

ZAKLJUČEK

Mimogrede sem v Kamniku slišal, da se bo verjetno Gostinsko podjetje »Planjava« organiziralo v dve podjetje Menda zato, da bo več »zdrav socialistični konkurenca«.

Na kratko: ničesar drugo ne bo, kot da se bo povečal administrativni aparat. Glede na socialistične konkurence v vrstah podjetij pa sem mnogi vredni, da bi to besedo moralni razlogi.

Podjetja, ki se štejejo za socialistična, bi morala sama strmeti za tem, da realno kalkulirajo, postavijo najnižje možne cene in da ne iščajo pretiranje dobrejšev. Če bi se to izvajalo, bi bila vsaka »socialistična« korenca nepotrebna in odv

Spoloh pa: ali je stanje v starih krajih, kjer je več gospodarskih podjetij boljše, kot v Kranjskih podjetijih?

Po štirih letih med najboljšimi

ZANIMIVOSTI

MESTO KAMNIK POZNA danes prav gotovo vsak. Največ pa je slišal o njegovi prirodnji lepoti, njegovih znamenitostih, o gorah, ki ga obdajajo, ali pa tudi o uspehih kamniških športnikov, med njimi tudi o podvigih danes »upokojenih« alpinistov. Prav v zadnjih letih pa so ime Kamnik ponesli po vsej naši domovini Kamniški plavalci.

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK TRADICIJA PLAVALNEGA

štporta v Kamniku je že stara, saj se je po vsem svetu znani Tone Cerar naučil plavati prav v Kamniku, vendar Kamničani niso imeli nikoli pogojev, da bi se plavalni šport razvil množično in si utrdil temelje za nadaljnji razvoj.

Kmalu po osvoboditvi pa so med kamniško mladino vedno bolj pogrešali plavalce. Radi bi jih naučili tudi tudi »znanosti« pa je menda Kamniška Bistrica preveč »stopla«.

Ko je pobral vse lovorce, je Tone začel »graditi pilot« plavanja v Kamniku. Na njegovo pobudo je bila leta 1950 ustanovljena plavala sekacija

ZE LETA 1953 so bili prvi v II. republiški ligi, na mladinskem in članskem moštvenem prvenstvu Slovenije pa so bili drugi. Lansko leto pa je bilo za mlade Kamniške plavalec naj-ika ovira majčken, širinajst- uspešnejše. Bili so prvaki v

Špacet ★ Špacet ★ Špacet

Vrnili so se domov

V torek zvečer so se vrnili v tako se je vrnil Marijan Magumovino s skakalne turneje v Šar, ki se je v inozemstvu ponesečil. Dočim so ostali nadaljevali pot proti Ljubljani, sta izstopila na Jesenicah Janez Polda in Jože Zidar. Oba dobre volje, da sta se vrnila v domovino, sta pripovedovala o velikih uspehih skakalne turneje v Švici. Janez Polda je razkazoval prejete nagrade in bil očvidno vesel. Na turneji, ki je trajala 12 dni, se je v skupnem plasmanu uvrstil z 828,7 točkami na 6. mesto. Pred njim so le 4 Norvežani in en Finec.

Največja naloga, ki so si jo zadali loški planinci za letošnje leto je, napeljati elektrinski tok v kočo na Lubniku. Če jim bo tudi to uspelo (lansko leto so že napeljali telefon), bo »Lubnik« prav gotovo eden najlepših planinskih domov v Sloveniji. Več zanimanja za planinstvo pa bodo skušali vzbudit tudi pri mladini. V tamen bodo ustanovili »Gorske straže«. Povezali se bodo tudi s taborniki.

Ker sta poleg Lubnika, Blegaš in Osojnik najbolj obiskani loški gori, so sklenili, da bodo do načrti in pripravami za gradnjo gorskih postojank tudi na Blegašu in Osojniku pričeli že letos. Tako bi čez nekaj let imeli turisti še dve privlačni izletniški postojanki več.

Clan Planinskega društva so izvili tudi nov upravni odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tovarš Oman, celotnemu odboru pa je navzoče članstvo ob zaključku že leto nabito polna dvorana sprejela veliko uspehov — s

OTVORITEV NOVE TELOVADNICE V GORENJI VASI

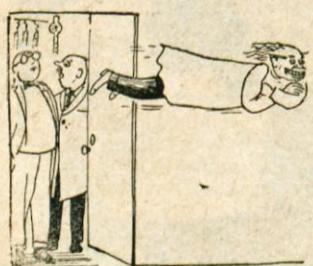
Preteklo nedeljo so v Gorenji vasi v Poljanski dolini marljivi člani TVD »Partizan« slavili pomembno zmago. Po triletnem trdem in požrtvovanem delu so imeli otvoritev svojega telovadnega doma z veliko, sodobno opremljeno telovadnicijo, ki so ga preuredili iz bivšega zadružnega doma. Večino del so ob izdatni pomoči Ljudskega odbora opravili člani sami s prostovoljnim delom.

Za ta dan so pripravili tudi telovadno akademijo, ki jo je načelnotemu odboru pa je navzoče članstvo ob zaključku že leto nabito polna dvorana sprejela veliko priznanjem.

Zgodbica o višnjevem dimu

Kakor toliko drugih nasladil spada tudi tobak med dame, ki jih je Evropa prejela iz drugih celin. Dobil ga je Krištof Kolumb 12. oktobra

Za kratek čas

»Zdi se mi, dragi kolega, da tate profesor precej več ve o atomskih raziskavanih, kakor pa je uradno objavil!«

meterski bazen v vsem mladim hrvatsko - slovenski ligi! Pri-Kamničanom je bilo žal, da niso Ribnici. Kljub temu pa so mladi z veseljem posečali treninge, ki jih je vodil priznani Tone. Že naslednje leto so dobili nov 50 meterski bazen. Pri-

gradnji tega bazena imajo velik delež tudi plavalci sami. Ustanovili so delovno brigado, kateri na čelu je bil v strojini pri delu Vindšnurjerjev Milan.

Tako so šele leta 1951 Kamniški plavalci pravzaprav pričeli z načrtnim delom.

POT NAVZGOR JE BILA KRATKA

S SKROMNIMI ZAČETKI in manjšimi propagandnimi prireditvami se je ta sekacija hitro razvila v močno plavalno ekipo mladincev in mladink. S hitrimi zamahi v raznih tekmovanjih, II. republiški ligi, I. republiški ligi in na raznih slovenskih prvenstvih, si je utirala pot med vodilne slovenske plavalne klube. Že lansko leto pa so tekmovali med najboljšimi — v hrvatsko - slovenski ligi.

LANI USPEH ZA USPEHOM

ZE LETA 1953 so bili prvi v II. republiški ligi, na mladinskem in članskem moštvenem prvenstvu Slovenije pa so bili drugi. Lansko leto pa je bilo za mlade Kamniške plavalec naj-ika ovira majčken, širinajst- uspešnejše. Bili so prvaki v

hrvatsko - slovenski ligi! Priznanje za svoje delo pa jim je bilo priborili šesto mesto. Prav gotovo pa je zavidanja vredno njihovo tretje mesto v mesniških štafeti pri mladincih. Ta uspeh so potrdili tudi na republiškem prvenstvu v Radovljici, kjer so bili zmagovalci in si osvojili naslov republiškega prvaka.

Največje uspehe so Kamniški plavalci dosegli lansko leto prav na tem prvenstvu. Bili so najboljše slovensko moštvo in si priborili šesto mesto.

Prav gotovo pa je zavidanja vredno njihovo tretje mesto v mesniških štafeti pri mladincih. Ta uspeh so potrdili tudi na republiškem prvenstvu v Radovljici, kjer so bili zmagovalci in si osvojili naslov republiškega prvaka.

KDO SO NAJHITREJE KAMNIŠKE »RIBE«

STEGER MOSTVA JE »star« Cerer. Še več zaslug kot aktivni plavalec pa ima kot trener, ki z velikim veseljem uči mlade plavalce.

Najhitrejša kamniška »riba« je Stane Snabel. V vseh disciplinah plavanja ima zelo dobre čase, vendar mu crawl najbolj leži. Večkrat pa zaradi nesresnosti doseže tudi slabši čas kot bi ga lahko. Zato se mu je lani tudi zgodilo, da se je po slabšem uspehu na mladinskem državnem prvenstvu cmeril. Bilo je prepozno!

Državni rekorder, državni prvak in representant Zrimšek Ladko pa je najmravljejši. Zato so časi njegovih uspehov tuji velike vrednosti. Kamničani se še prav gotovo spominjajo razburljive »dirke« na 200 metrov metuljček, ko je bil Ladko za las prekratek. Kadar pa on v vodi posnema žabo, je ne-premagljiv, vsaj tako je bilo lansko leto ko je postal tudi mladinski državni rekorder.

Najhitrejši hrbitni plavalec je Bogataj Janez, ki pa bo letos dobil nevarnega tekmeča v Pučeljevemu Francetu. Borbena Dobrovolski Roman in Bergant Maks pa sta skoraj nepogrešljiva za svoje društvo.

Saj mi boste oprostile, ker vas nisem omenil na prvem mestu, čeprav ste dekleta in čeprav ste do lanskega leta naibolej poleg svojih še tiste točke, ki so jih izgubljali vaši fantje.

Zrimšek

Večina plavalcev pa, ki nastopa v prvem moštvu, se bo moral krepko potruditi in pridno trenirati, drugače bodo že marsikaterega izrinili mlajši plavali, ki se učijo plavati v vsakolesnih plavalnih tečajih, ki jih organizira plavalna sekacija.

KAJ PA LETOS

VSI PLAVALCI IN vodstvo sekcijske upajo, da bodo imeli letos še večje uspehe. To pa zato, ker bodo lahko tudi več trenirali. V novem bazenu ima-

jo večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

ki jih organizira plavalna sek-

cija.

Večina plavalcev pa, ki na-

stopa v prvem moštву, se bo

moral krepko potruditi in

pridno trenirati, drugače bodo

že marsikaterega izrinili mlajši

plavali, ki se učijo plavati v

vsakolesnih plavalnih tečajih,

Letos bodo zgradili svoj dom

Uspešen občni zbor PGD Komenda

Ze pred 14 dnevi je imelo gradnjo že pričeli. Tako so ma bodo priskočili tudi ostali prostovoljno gasilsko društvo ugotovili, da naj bi povečani občani in pomagali pri prevo Komenda svoj redni letni občni Gasilni dom služil ne le drugih ter tudi sami darovali les. zbor. Poleg članov društva so občnega zborna udeležili nekatere zastopniki oblasti in ljudskih organizacij.

Iz poročil, ki so jih podali člani Upravnega odbora je bilo razvidno, da je bilo delo PGD Komenda lansko leto zelo uspešno. Društvo si je nabavilo v preteklem letu nekaj orodja in preuredilo avto. Zlasti uspešno je bilo njihovo delo pri vzgoji pionirjev. Vseki uspeh pa je društvo doseglo v preteklem letu s proslavo, ki jo je imelo ob 60. obletnici svojega obstoja. Organizirana je bila velika gasilska prireditev, katere se je udeležilo tudi več okoliških gasilskih čet in milice iz Ljubljane.

V razpravi pa so se zelo veliko pogovorili o nalogah, katerih je zadalo društvo za leto. Ze lani so izvršili priprave za povečanje Gasilskega doma, letos pa bodo z

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte vsak dan ura za nižjo stopnjo — Zvone Kržišnik: Kranj — srce Gorenjske, 13.00 Jezikovni pogovor med nedeljah ob 13.30 in vsak dečki »Želeti ste — poslušajte« ob 6.05, 7., 19. in 20. uri. Odajo »Kmetijski nasveti« in »Kmetijska univerza« pa vsak delavnik ob 12. uri.

Nedelja, 13. februarja: — 8.00 O športu in športnikih: Tekacirje. 8.15 Domače pesmi za prvo nedeljsko jutro. 9.00 Otreška predstava — Lojze Maruško: Dežela Lenuharija. 12.15 Venček slovenskih narodnih pesmi. 15.30 »Po naši lepi deželi« — Ciril Zlobec: Vtisi s poti po Crni gori. 16.00 Javni veseli večer. 20.00 60 minut večne glasbe iz Radia Beograd. 21.00 Kulturna kronika.

Ponedeljek, 14. februarja: 6.35 Pohorski fantje pojo in igrajo.

11.15 Šolska ura za višjo stopnjo — Zvone Kržišnik: Kranj — srce Gorenjske. 16.10 Utrinki iz literature — Bianca Avancini: Za vedno. 18.00 Okno v svet: Nova Zelandija, članica manilskoga pakta. 20.15 »Četrkov večer«.

Petak, 18. februarja: — 6.35 Slovenske narodne in umetne pesmi. 11.15 Cicibanom — dober dan. 14.00 Za pionirje: Iz pesmi Daniela Gorinška. 15.15 Igra zavrnitve — Žalca. 16.10 Utrinki iz literature — Prežihov Voranc: Listnica uredništva. 18.45 15 minut z Avgustom Stankom.

OBJAVI

Zadružna mlekarna Kranj obvešča vse proizvajalce mleka, da je določena osnovna odkupna cena mleka za februar 21 din. za marec in april 22 din.

OBVESTILO

Posredovalnica za delo Jeznice obvešča, da se je preselila v nove prostore v Radovljico — Mestni trg 1 pritličje, soba številka 26 desno. Telefonska številka 304, 303, 305 in 325, tek. račun pri NB Radovljica štev. 621-T-309.

NATEČAJ

Na podlagi 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtv (Uradni list FLRJ št. 51-424/53) razpisuje komisija za razpis in imenovanje direktorjev ljudskega odbora mestne občine Kranj mesto direktorja, odnosno upravnika:

Trgovskega podjetja „Živila“ Kranj

Ponudniki za mesto direktorja morajo izpolnjevati enega naslednjih pogojev:
1. Ekonomist z nekajletno praksą.
2. Dovršena srednja šola in petletna komercialna praksa.
3. Nepopolna srednja šola z izpitom za trgovskega pomočnika in desetletna praksa.

Podjetja „Žimopreja“ Stražišče-Kranj

Ponudniki za mesto direktorja morajo izpolnjevati enega naslednjih pogojev:
1. Popolna srednja šola z desetletno prakso v komercialni stroki.
2. Tekstilni tehnik z večletno prakso pri vodstvu obrata.
3. Visokokvalificirani delavec žimarske ali sorodne stroke.

Gostiča „Kranjski dvor“ Kranj

Ponudniki za mesto upravnika morajo izpolnjevati enega naslednjih pogojev:
1. Gostinska šola s petletno prakso pri vodenju obrata.
2. Kvalificirani gostinski delavec s petletno prakso pri vodstvu obrata.

Kolkovane prošnje z življenjepisom, potrdili šolske in strokovne izobrazbe ter z opisom dosedanja zaposlitve se morajo vložiti pri Tajništvu za gospodarstvo in komunalne zadeve ljudskega odbora mestne občine Kranj, Titov trg štev. 1.

Skrajni rok za vlaganje prošenj je vključno do 26. februarja 1955.

Komisija za razpis in imenovanje direktorjev LOMO Kranj

Gorenjski gasilec

OBJAVA ŠTEV. 2

1. Vsa prostovoljna gasilska društva na področju Gorenjske (OGZ Kranj in Jesenice) obvezamo, da sta Zvezci naročili za vsako društvo in za člane upr. odbora »Glas Gorenjske«. V okviru rubrike »Gorenjski gasilec« bo ta časopis vsak teden prispeval poročila o delu naših društev in Zvezze, kakor tudi navodila v zvezi z gorenjskim gasilskim festivalom.

2. Uprava Gasilskega Vestnika poziva vsa društva - dolžni-

ke, da čimprej poravnajo zaostalo naročino in tako izpolnijo svojo dolžnost do našega glasila.

SKUPNO POROČILO UPRAV. ODB. OGZ KRAJN IN OGZ JESENICE

Upravna odbora obeh Zvez sta že od novembra preteklega leta razpravljala o reorganizaciji prostovoljnega gasilstva in nekaj popravkov. O formacijah o novih oblikah družbenih sestav v posameznih občinah odnosno moupgrave. V tem smislu so bile na področju celotnega okraja številne analize stanja na temen, anketa o lanskem letu, sklicuje tudi konferenca začasnega skupnega sekretariata z vsemi sektorskimi sekretarijati SZDL in Gasilske zvezne LRS. Na skupni seji obeh odborov pretekli teden so bili sprejeti že konkretni sklep.

1. V smislu sklepa organizacijskega sveta GZ LRS se formirajo na področju vseh bodočih občin - komun občinske gasilske zvezze, ki prevzamejo naloge dosedanjih okrajnih gasilskih zvez.

2. OGZ Kranj in Jesenice se v smislu te reorganizacije likvidirata. V ta namen bosta letošnja redna zbirka v Kranju 27. februarja in na Jesenicah 6. marca veljala tudi kot likvidacijska zbirka.

3. Za izvrševanje splošne nadzorstvene in zlasti instruktur-

ske funkcije tako v strokovno-tehničnem kot organizacijskem pogledu, se za območje bodoče zveze komun osnuje nova OGZ za Gorenjsko. Ustanovni zbor za to Zvezzo bo 13. marca t.i. v Kranju.

4. Organizacija operativnih enot bo ostala takoj kot doslej, v teritorialni razmejitvi bo le leta razpravljala o reorganizaciji prostovoljnega gasilstva in nekaj popravkov. O formacijah o novih oblikah družbenih sestav v posameznih občinah odnosno moupgrave. V tem smislu so bile na področju celotnega okraja številne analize stanja na temen, anketa o lanskem letu, sklicuje tudi konferenca začasnega skupnega sekretariata z vsemi sektorskimi sekretarijati SZDL in Gasilske zvezne LRS. Na skupni seji obeh odborov pretekli teden so bili sprejeti že konkretni sklep.

O vseh podrobnostih kakor tudi o ustreznih predlogih bodo sklepalokrajni in ustanovni zbor. Vse društvo pozivamo, da sodelujejo pri tem delu in se zlasti pripravijo na ustanovitev občinske gasilske zvezze. Upravni odbor obeh zvez ugotavlja, da bo ta organizacija, ki se pri društvu in operativni liniji v ničemer ne spreminja, približala problematiko in celotno delo prostovoljnega gasilstva še bolj članstvu.

Za Upr. odbor OGZ Kranj: Predsednik **Tvrdy Makso** l. r.

Za Upr. odbor OGZ Jesenice: Predsednik **Matijs Klinar** l. r.

Kino

Kino »Storžič«, Kranj: 11. II. franc-ital. barvnega filma »A-larm na jugu«.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 12. II. franc-ital. barvnega filma »Poročni venec«. 12. II. ob 15. uri Kinoteka predvaja risane filme (8 filmov).

Sivalni stroj, češki, dobro ohranjen, okrogel čolniček, ne-pogrezljiv prodam. Dr. E. Soss, Ljubljana, Vegova ulica 2.

»Iskra«, tovarna za elektrotehniko in fino mehaniko v Kranju, srejme takoč več strojnih tehnikov, elektro tehnikov, strojnih ključarjev, ključavnici, elektro-monterjev, TT-mehanikov in orodjarjev. Plača po tarifnem pravilniku.

Ugodno prodam dvostanovanjsko hišo v Kranju. Lepa prometna točka, za vsako obrt. Naslov v upravi lista.

Kino Naklo: 13. februar franc. film »Ljubimca iz Verone«. 18. II. predstave v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 15. 17. in 19. ur. 13. II. ob 21. uri finski film »Poročni venec«. Kinoteka predvaja 13. II. ob 10. ur. Risané filme (8 filmov).

Kino Naklo: 13. februar franc. film »Ljubimca iz Verone«. 18. II. predstave v soboto ob 18. in 20. ur. 13. II. ob 21. uri finski film »Poročni venec«. Kinoteka predvaja 13. II. ob 10. ur. Risané filme (8 filmov).

Kino Naklo: 13. februar franc. film »Ljubimca iz Verone«. 18. II. predstave v soboto ob 18. in 20. ur. 13. II. ob 21. uri finski film »Poročni venec«. Kinoteka predvaja 13. II. ob 10. ur. Risané filme (8 filmov).

Potrebujemo večjo količino brezovega lesa na panju - hlodovino

zaradi predelave v lesene cveke in kolobarje za potrebo čevljarske stroke — V poštev pride samo ravninska breza iz Slovenije, ravnih rasti, brez grč (največ ena do dve grči na 1 meter) in v premeru 18 – 30 cm

Les plačamo po najvišji dnevni ceni

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe, z označbo kraja, kjer se breze nahajajo na naslov:

Tovarna obutve

Pečo

T R Ž I Č

REZERVNI OFICIRJI, POZOR! V petek, dne 18. februarja ob 4. uri popoldne LETNI OBČNI ZBOR pododbora Kranj! Udeležba obvezna!

LITERARNI ČANIBUS

HUMOR v Svetu

Nato sta oba hodila po parku, jedla sadje in diskutirala o verjetnih nagibih za umor. Testamenta niso našli. Sem in tja je švignil mimo kdo iz hiše, da bi igral tenis ali pa se kopal v ribniku. Včasih z izčrpanim in napetim izrazom, drugič zopet z veselim obrazom in smehljajem na ustnicah.

„Zdi se, da ste zbegani!“ je rekel Blowhard.

Veliki detektiv ni odgovoril.

III.

Mr. Marge je predlagal gostom, naj priredijo z avtomobili izlet v približno 10 milij oddaljeni Gozd mrtvaških glav. Slavni detektiv je s svojimi šalami in svojo svetovnjaško uglašenostjo osvojil srca vseh gostov. Mnogi med njimi so bili celo prepričani, da se kakršnokoli delovanje brez detektiva more smatrati za popoln kulturnen neuspeh.

„Pri sveti slamači“, je rekel nenašoma Marge. „Pozabil sem svojo pipo.“ V hitrem dvosedenju avtomobilu je izginil v smeri proti gradu. Čez slabo uro se je že vrnil in razveselil pričujočo družbo z najnovejšim „šlagerjem“. Ko se je dolga kača avtomobilov v mraku vračala, je rekel Blowhardu, ki je sedel zraven njega: „Pridite jutri točno ob 10.30 uri h grmovju.“ Inšpektor Blowhard je vnesel čas v svoj notes.

IV

„Morda se vam zdi čudno, zakaj sem včeraj sredi veselega razpoloženja nenašoma izginil?“ je vprašal Marge, ko sta oba stala pod nesrečnim figovim drevenom.

„Predpostavljam, da je bila vojna zvijača.“ Tako je.“

Brez nadaljnji besed je vzel detektiv iz žepa zložljivo metlo in pometel suho listje na tleh. Črna tla so bila pokrita z velikimi in majhnimi odtisi čevljev.

„Kakšne zaključke delate iz tega“, je zavpil Blowhard, medtem ko so mu oči skočile iz jamic.

„Ko sem se včeraj vrnil v grad“, je razložil Marge, „sem pometel tla pod drevesom kakor danes, zbral hitro vse čevlje v hiši in jih v samokolnici pripeljal sem. Služinčad sem zaprl. Nato sem primerjal čevlje z odtisi in spoznal, da se odtisi natančno ujemajo.“

„In to se pravi?“

„Da so bili vsi prebivalci hiše tu, ko se je umor izvršil. Rekonstruiral sem celotno sliko. Odtisi čevljev se raztezajo v dolgi vrsti od drevesa proti igrišču za tenis. Pete so globoko vdrte, konice pa samo lahko.“

Obmolnil je in pogledal Blowharda. „Ali sedaj veste, kako se je zgodil zlo-

čin?“ je glasno zaklical. Inšpektor je samo debelo pogledal.

„Mr. Wilkins si je zavil šal okoli vrata in en konec privezel za drevo. Nato so vsi prebivalci hiše, gostje in služinčad, na dano znamenje vlekli za drugi konec, dokler mu ni pošla sapa.“

„Kaj pa zagovori?“

„So vsi napačni. To mi je ravno pokazalo pravo sled, ker so gostje in služinčad, to je le prebivalci te hiše, drug za drugega pričali!“

„Sijajno“, je vzkliknil Blowhard in pazljivo preiskoval odtise nog. „V kolikor morem presoditi, je tu samo ena težava.“

„In ta bi bila?“

„Kako naj spravim vse te ljudi na policijo?“

„Telefonirajte po avtobus!“ je rekel Marge.

V.

Istočasni proces zoper 12 oseb, obtoženih gnušnega zločina, njihova istočasna obsočba in usmrtilstvo je vznemirila Anglico, kakor je še ni nobena senzacija od smrti Viljema Osvajalca. Še nikdar niso skupaj romali tajnik, po poli sestra, nečak, slaven zdravnik, major, spoštljiva mama, priateljica, kuharica, strežaj, dve sobarici in vrtnar v vislicam, da bi se tam spokorili za umor neljubega starega moža.

Nekega jutra, ko se je razburjenje že malo poleglo, sta se peljala Marge in podovedalec nepremičnin na grad, ki je še vedno čkal na svojega novega najemni-

tako, da se bom obesil v grmovju. Če Marge iz tega more napraviti umor, mu prepustim vse svoje imetje v čast njegovega petdesetega uspeha.

„Kako nenavadno!“ je vzkliknil posredovalec nepremičnin.

Mr. Marge pa se je smehtjal.

Ribiči na plan

Tole je pa napisal Rus. Moral pa je biti res straten ribič!

Cloveštvo se deli na: a) ribiče in b) neribiče.

Med omenjenima dvema slojema prebivalstva obstaja staro, kakor s tolkačem dobro stolčeno sovraštvo. Vendar si štejem za dolžnost v interesu pravičnosti podprtati, da nosijo pri tem nasprotovanju manjši delež krivde skromni ljubitelji trnka in črva, saj je dobro znano, da druga polovica ljudi, omenjena pod točko b) ne miruje, ampak se obnaša nasproti onim pod a) izrazito napadalno. Kar se pa tiče žensk tega plemena, so ljubosumne na vas že zaradi kakršnekoli čisto majhne neznanne ribice. Zraven tega pa kažejo še prezirljiv odnos do naše prekoristne delavnosti na ribiškem poprišču.

V splošnem ribiče radi zbadajo in se jim posmehujejo. In celo ljudje, ki se na področju bistroumnosti ne počutijo preveč domače, se škodoželjno zabavajo na njihov račun in se veselo smejo lastnim malo soljenim šalam.

Cemu? Še in še sprašujem: zakaj, čemu?!?

Ali sem jaz, ribič, kriv, da ribe ne prijemljo? Saj sem vendar vse storil, kar je v mojih močeh za to, da bi n. pr. karp ali ostriž lepo udobno zgrabil za kaveljček. Moja ribiška palica je naravnost čudovita, vrvica je naravnost čudovita, kaveljček izvrsten, a črv — prava poslastica za največje sladokusce. Kakor vidite, ustvaril sem za ribo kar najugodnejše pogoje. A ona, avša avšasta, raje pohajkuje brez dela v jezeru, v hladu in vlagi, namesto da bi ležala prijetno na vrvi in cvrčeti ponvici!

Nu, sedaj pa poslušajte, kaj se je nekoč pripetilo zaradi omenjenega nepriznega odnosa do ribičev od strani skupine državljanov, ki so preživili svoj dopust v sindikalnem počitniškem domu v bližini blatnega ribnika.

V tem ribniku po trdnem prepričanju najstarejših ljudi ni bilo rib že od časov

carja Borisa Godunova sem in danes ni v njem razen žab in kopalcev opaziti nobenega živega bitja.

Tega pa dva prijatelja Grega in Miha seveda nista vedela, ko sta prišla v počitniški dom. Treba pa je povedati, da je bil Grega neumoren ribič, pa tudi Miha se je jako navduševal za to zvrst športa, čeprav je sam zelo redko lovil: večinoma je raje stal za priateljevem hrbotom in energično in razburjeno — kot da bi bil na nogometni tekmi — dajal predragocene in takoj uporabne nasvete:

„Ne zizaj okoli sebe!... Ne hiti! Počakaj malo!... Ne vleci še! Sedaj vleci!... Spusti malo niže!... Mirno! Pazi! Sedaj!... Ah, si že prepozen...“

Ni dvoma, da je bil Grega za take dragocene napotke in pomoč zelo hvaležen in ga je zato vedno jemal s seboj na lov.

Tako sta oba prijatelja začela hoditi vsako jutro, oborožena do zob z vsemi sodobnimi pripomočki ribolovstva k ribniku, lovila in se seveda vselej vrnila — prazna. To je seveda pri ostalih dopustnih rodilo prekrasno zabavo. Kamor sta se oba vrla prijatelja obrnila, povsod za njima hudobne opazke in škodoželjen nastrešek:

„A—a—a! Delavska zadruga za pospeševanje ribogojstva „Ne prime!“

„No, kako, danes jih bomo pa pekli, kaj?“

„Morda jesetrovo meso s hrenom, morada sta ga ujela?“

„Hren že, hren; jesetrček pa je ušel...!“

„Ha, ha, ha... Ho, ho, ho...“

Pri tem so se posebno odlikovali trije debeluh v progasti pižami, državljan srednje rejenosti v zeleni in suhe v karirani pižami. Ta raznovrstna trojica ni pustila naših dveh ribičev mimo, ne da bi si vragni, pri tem ne izmišljali vedno novih, vedno bolj izbranih zasmehovanj.

Mihu je upadel pogum. Grega pa je bil drugačen možak.

„Človek je vladar prirode“, je trdno rekel.

(Nadaljevanje sledi)

A. Arbeles:

Ko sem stal tam zunaj v jasnom sončnem sijaju, v prahu in trušču dela, sem sklenil, ne meneč se za to, kaj se bo po mojem odhodu zgodilo, da prijavim jutri svoje obolenje in da takoj nastopim dopust. Prej pa, še to noč, sem hotel dokončati svoja opazovanja; bil sem namreč preprisan, da odločitev mora pasti. Čez četr ure je prišel arhivar z obema delavcema in mi povedal, da slike na noben način ni mogel sneti, razen če bi razbil okvir ali razrezal platno.

„Le ne zmagujte z rameni“, je dejal, »tako se obnašate, kot da veste o teh čudovitih in skrivnostnih stvareh nekaj več kot moja kronika. Povedati mi boste morali še svoje mnenje o vsem tem, kajti imam namen spisati o naših najdbah razpravo v list zgodovinskega društva.“ Potem je odšel in zapustil meni vtič dobrinočne in učenjaka, ki ga romantična nagnjenja prav malo ali pa nič ne mučijo.

Ta dan je bil tako dolg kot še prav nobeden v mojem življenu. Ure so se vlekle kakor zdolgočasene lene sence. Ko se je približal večer, je žena zapustila moje razburjenje in posmirel sem jo z obljubo, da jutri ne grem več na delo. Bilo je že enajst in pri postelji moje žene je še vedno gorela luč. Ravno danes ni mogla zaspasti in bil sem v strahu, da se bo

končno, bližala se je polnočna ura, ko se je še enkrat čezme in ker je mislila, da spim, je v zdihom ugasnila luč in dve minutki nato že ni mogla več slišati, kako sem se dvignil in tiko zapustil sobo. Prav tedaj, ko sem stopil pred večno vrata je v stolpu stare samostanske cerkve udarilo dvanaest. Slišal sem krik, potem topot bežečih ljudi in zdaj je hitel mimo mene ženska — bila je Agata, strahotne, že reče oči so me pogledale — njej pa so sledili zasledovalci.

Jaz sem drvel za njimi.

Drvel sem za njim.

Bilo je spet isto plavjanje kot v sanjah. Hiše ob desni in levji so se mi zdele kot tihе stene, ki usmerjajo naš tek. Le dvoje sem videl s popolno jasnostjo. Skupino zasledovalcev pred seboj in nočno nebo nad nami, ki so ga pokrivali skladi oblakov.

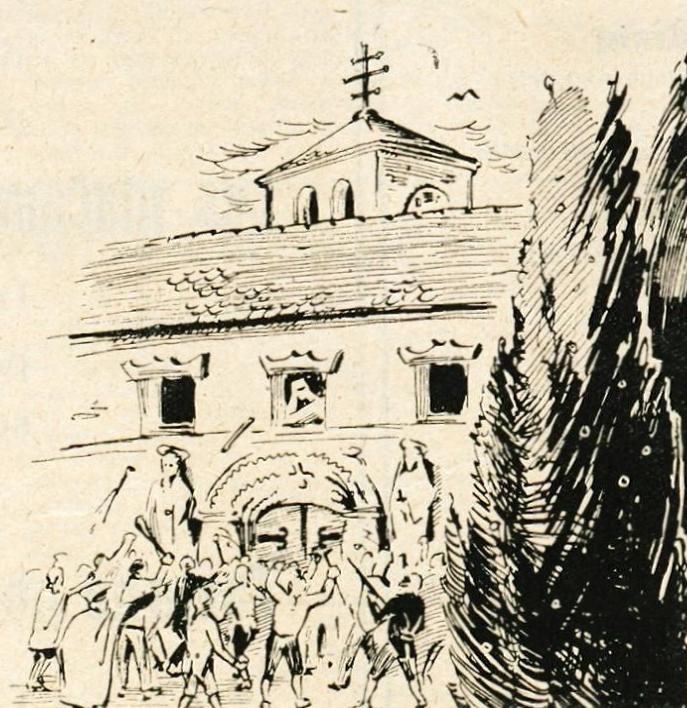
V špranjah in razpokah teh skladov pa se je od časa do časa pojavil lunin krajec. Hiteli smo mimo ograje ob ruševinah v trenutku je pred meno vse izginilo. Postave zasledovalcev niso tavale neodločno sem ter tja kot sicer, zdelo se mi je, kot da jih je požrl lijak. Videl sem, da so se v vrtincu dvignili kot steber dima in da jih je potem zemlja vsesala vase. Bil sem pred rovom, ki so ga podnevi izkopali po mojem naročilu. Izkopana zemlja je ležala okrog odprtine, nekaj desk in dvoje rdečih luči je opozarjalo mimočoče. Toda deske nad odprtino, ki je vodila h grobnici, so ležale razmetane ob strani. Sunil sem v vrata v ograji in tekel, ne da bi bil iskal nočnega čuvanja, ki je bil najbrž v kakem drugem delu obširnega stavbi-

od cerkve, ki sem jo v mesečini prav dobro videl. Če pa so prihajali skozi vrata, ki so bila odprta na stežaj ali če so proničali iz sten, tega ne morem reči. Zdelo se mi je le, da jih je toliko, da nikakor ne bi mogli vsi naenkrat skozi vrata. Najbolj čudno pa je bilo to, da sem jih videl vse v najbolj živahnem gibantu, da sem videl, kako kriče drug na drugega, kako drug drugega kličejo, kako drug drugega odrivajo in z divjimi kretnjami silijo naprej, ne da bi pri tem slišal kaj več kot hrup korakov. Nobena beseda, ki sem jo videl izgovarjati ni bila glasna, noben vzklik ni prodrl do mene. Imel sem občutek, kot da gledam dogodek na odru, od katerega me loči debela, za zvok neprodirna steklena stena. Videl sem le dejanje, glasu pa nisem slišal nobenega. Ta občutek je postal še toliko močnejši zaradi tega, ker so bile vse postave oblečene. Večina je nosila udobne meščanske oblike 16. stoletja, nekateri od njih pa so bili oblečeni kakor študentje in zdelo se mi je, da sem med množico videl tudi nekaj mestnih strelcev.

Obstoji neka stopnja groze, pri kateri izgine vsa skrb za lastni jaz in človek živi le z očmi, dočim so vsi ostali čuti izklopiljeni. To stopnjo groze sem doživel tudi jaz in zatem se lahko, da se je vse to, kar sem videl, tudi resnično zgodilo. Dvorišče je bilo polno postav in nekajkrat so še posamezne od njih tako blizu mojega skrivališča, da sem razločno videl njihovo nekoliko togo obliče. Po razburjenem beginju sem ter tja, ki je trajalo nekaj časa, se je pozornost vseh obrnila proti cerkvenem vratom, skozi katere je prišla skupina mož, ki so v svoji sredni vodili žensko. S pestimi šojo popehljali naprej, jo bili v obraz in vlekli za vrv, ki so ji so vrgli okoli vrata.

Videl sem, kako je skomignila z rameni, kakor da hoče odpoditi nadležni mrčes. Nekdo izmed študentov je potisnil ostale nazaj, planil proti njej, ji menda zabrusil v obraz psovko ter jo z golim mečem ploskom dvakrat udaril po glavi. Tedaj pa je ženska dvignila svoje gladko belo čelo in pogledala mladenci s temnimi, plamečimi očmi. Bila je sestra Agata — zla nuna. Neprestano so jo tepli in suvali z nogami ter jo vlekli na sredo dvorišča, kjer je stala velika skupina črno oblečenih mestnih očetov. Videl sem njen ponosno vzravnano postavo v bledi trepetajoči mesecini; belo pokrivalo je nuni zdrknilo z glave in bila je prav tako kot na sliki v zakristiji. Tedaj pa je nekdo stopil iz vrst mestnih očetov. Množica je navalila z vseh strani, on pa je prelomil nad glavo nune belo palčico in oba konca z gnušom vrgel njej pred noge. Ljudstvo se je umaknilo, na sredi je ostal prazen prostor, na katerem je poleg klade stala nuna. Nenadoma se je ob njej pojavil moški v rdečem plašču. Videl sem vse podrobnosti strahote eksekucije. Videl sem, kako je možak potegnil širok meč in odvrgel rdeči plašč, kako je odpel nuni oblek in razgalil beli vrat in lepa rama in kako jo je prisilil, da je moral poklepniti k kladi.

(Dalje prihodnjih)

šča — med grobljami k velikemu dvorišču, ki so ga še obdajali ostanki poslopja. Ne vem kakšen glas mi je dejal, da moram biti tu; bila je sila, ki se ji nisem mogel ustavljati. Komaj sem našel skrivališče za ostanki velikega loka, že sem videl, kako se dvorišče polni s postavami.

Kar sem zdaj videl, je skoraj nemogoče popisati. Vse je bilo kot v sanjah in vendar čisto določ